

Justesen, 46 ár, giftur, 3 börn, Johannes Justesen, 19 ár, ógiftur.

Karl og Johannes voru feðgar, og Hans Jacob og Olaf voru bræður. Hans Mathis og Johannes voru eisini bræður, og teir voru mammueiggjar at Hans Jacobi og Olafi.

Havið og vit 2 greiðir soleiðis frá: Norðdepilsbátur-in hevði egndan reiðsskap frá degnum fyrri, men teir

vandaðu veður og settust aftur. Henda morgunin hildu teir líkindini vera frægari og fóru út millum Grynurnar. Teir høvdu sett, tá ið hann brast á um sjeitiðina á morgni í myrkri og komandi vestfalli. Stutt eftir róku árar og onnur bátsúterð á land á Viðvík, og menn ívaðust ikki í, at tað var av norðdepilsbátinum.

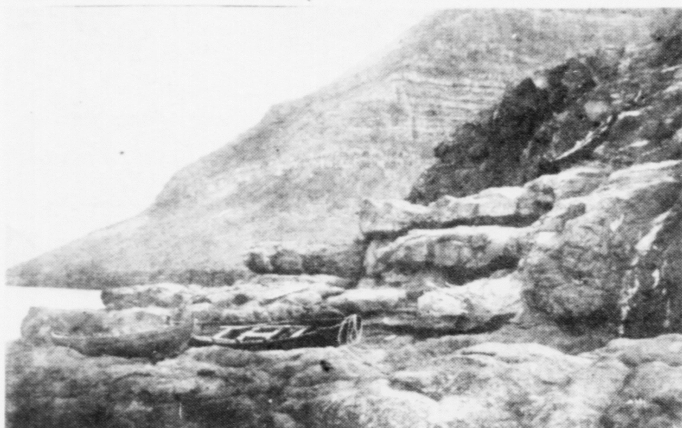
At talan var um dyggan smeit fyrri øll hesi smáu

samfeløgini, er eingin ivi um. Hvussu fast tað neit í bygðunum, at so nógvir í besta manndómi og blóm-andi ungdómar soleiðis vórðu rýktir burtur, verður undirstrikað upp aftur meiri, tá vit siggja, hvussu fólkatalið var á plássunum.

Sambært fólkateljingina, sum var í 1916, búðu 200 fólki í Svínøi, í Kunoy búðu 146 fólki og á Skarði búðu 21 fólki.

Fimm svínøyar-báatar komu undan ódnini

Bátadráttur á Skarði. Ofta var tyngsta takið eftir, tá komuð var at landi



Øskukalt á Skarði

Tað var ikki fyrr enn í 1919, at seinastu fólkin fóru av Skarði, men sambært Simun Hansen, so er eingin ivi í, at tað var vanlukkan tollaksmessudag 1913, sum gjørdi enda á bygðina.

Hann greiðir soleiðis frá um vanlukkuna og um tað, ið kom aftaná: Nú vóru 78 ár gingin, síðan hin fyrri ólukkan hendi, sum tók alt tað tilkomna mannfólkið (sipað verður til 30. mars 1835, tá seks mans fórust á útróðri. 28. november 1872 fórust triggir menn, tá skarðsmenn komu aftur úr grind í Klaksvík. Tá vórðu fyra mans bjargaðir, blaðm.), men sum kortini ikki fekk oytt bygðina.

Árið 1913 var komið væl á hall. Jólíni, tann stóra gleðihátíðin, var í hondum, og menn lógu framvið at sleppa á flot og fáa fekt niður í lógin til jóla. Tollaksmessudagur kom, ein avbera vakur morgun, dýrdarveður, og hópur av bátum leitaði til havs, eisini skarðsmenn. Men skjótt er Harranum um. Bráðliga sum eitt skot brendi hann á av landnyrðingi og tað ikki við einrúðum, skrið stóð eftir sjónum og kolassvart í kavaroki. Har hjálpti hvørki krefur ella skil, um teir vóru staddir út frá landi, sjálvst mestastu sjógarpar máttu lúta í so

ójøvnnum bardaga.

Triggir bátar komu ikki aftur henda minniliga tollaksmessudag, og 19 mans sjólóust, 6 við Norðdepilsbátinum, 6 við Kunoyarbátinum og 7 við Skarðsbátinum. Hetta var størsta ólukkan við árabáti í søguligari tíð. Fyri Skarðsbygð var henda ólukkan onki minni enn ein deyðsdómur. Ikki ú, sjálv vanlukkan var ikki størri enn tann í 1835, men nú var ein onnur tíð komin og annað hugsunarlag.

Tað einasta og seinasta, sum vistist um bátin av Skarði var, at ein kunoyarbátur henda sama morgun róði fram við kikum og øðrum, sum teir hildu seg kenna og vera av Skarðsbátinum.

Seks vóru húsinu nú á Skarði, og sum í 1835 mistu tey øll forsyrgjaran henda sorgardag. Av mannkyni var bert Jóannes eftir, hann var tá 70 ár og lagstur burturúr, og triggir dreingir, tann elsti konfirmeraður. Teir vóru Jákup í Kongsstovu, 14 ára gamal, hann búsettist í Haraldsmul. Karl, sonur Ármfara-Jógvan, var 10 ár og búsettist eisini í Haraldsmul. Johan var 5 og Bernhard 3 ár, teir vóru synir Jákup Petur og búsettist í Klaksvík. Jógvan Páll var sonur Poul Jákup og búsettist eisini í Klaksvík. Hann var ársamul, tá

ið pápin gekk burtur.

Fyrstu árin sósut ongi tekin til, at nakar fór at rýma, og livið gekk sína gomlu gongd. Ein maður úr Kunoy, Kornelius Heinesen, flutti norð til Skarðs at búgva, men vetrarnar 1917 og 1918 fóru nøkur húski heim til Haraldsmul og onnur yvir til Kunoyar at vera. Tey komu tó aftur til Skarðs móti sumri, og í 1918 varð ein drongur føddur har norði. Tað var Martin Heinesen, men hann kom at vera síðsta barn, sum fót varð á Skarði. Veturin 1918-19 fluttu aftur nøkur húski burtur, og tað hjálpti sum vera man ikki um arbeiðslíkindini hjá teimum, sum eftir sótu. Henda veturin reykt bert í trimum húsum, og so gjørdi eisini tey av at rýma.

Tann 26. januar 1919 fóru tey at bera seingjarklæði og húskiráð oman á Kleiv, seinast kom Anna Katrina í Kongsstovu, sum var 89 ár og mátti berast oman í bátin. Eina løtu eftir legði ein tigandi bátur frá landi við børnum og aldrandi kvinnum innanborða, 9 í tali. Leiðin gekk norð um Nakkin og yvir til Kunoyar, meðan teir síðstu gløðumar sortnaðu á grúgvuni.

Síðan tá hevur verið øskukalt á Skarði.

Tá svínøyarbáturin gekk burtur 13. desember vóru fleiri aðrir bátar úr bygðini á útróðri. Teir komu allir aftur. Menninir, sum vóru við, eru nú allir farnir undir grønu torvu, men hvussu teir upplivdu henda dagin, kunnu vit lesa í frásøgnini, sum Jógvan Justinussen ella Jógvan uppi í Húsi greiddi frá, og sum Robert Joensen festi á blað og setti í jólablaðið hjá klaksvíkingum, Hugnalig jól, í 1963.

Jógvan var við rúmliga seksmannafarinum Beskytteren. Um heystarnar róðu svínøyingar úr vikini við seksmannaførum, og umframt Havgásina, sum gekk burtur, og Beskytteren, vóru hesir bátar á útróðri: Oddur, Ormurin Langi, Svanurin, Svínøyggin og Gamla Laura. Tað vil siga, at tað vóru út móti 40 svínøyingum á útróðri.

Seks sjólóust, meðan allir hinir komu aftur. Vit loyva okkum at endurgeva orðarætt tað, sum Jógvan uppi í Húsi segði frá:

Tað var upp undir jól 1913, at allir svínøyarbátar vóru á útróðri. Báturin, sum eg var við, var á stóð millum seks- og átta mannafar, og vit vóru sjei menn við honum á útróðri henda dagin. Pól úr Normastovu hevði bygt bátin, sum bæði var trivialiga og sterkt bygður, dygdarbátur.

Hetta var annar dagurin, vit hetta útróðraríð vóru á útróðri. Vanligt var, tá ið útróðurin byrjaði um heystið, at alt á báti skuldi vera í besta standi. Vit høvdu fingið okkum nýtt segl, nýggi spennni og eisini nýtt stakspenni, og vóru spennini av tí allar tjúkkasta, sum menn tá nýttu á báti.

Henda morgunin stóð barometríð á botni, og vit fóru í myrki og settu fyrri lýsing Úti í Miðhavi hjá Svínøyingum. Veðrið var hampuligt, meðan vit settu línurnar, men hann stóð sum ein ímpottur sunnanfyri, og skjótt gjørdi hann nógván vind á útsynningi. Vit settu við suburráki fyra langar línur, 50 stykki til saman. Hjá okkum vórðu línurnar drignar inn av kraft, og eingin talaði um at ganga frá. Vit fingur passaliga tungan bát av sløgdum fiski og kastadu gróúð út.

Vit vóru norðasti bátur, og eftir umstøðunum lógu



Jógvan Uppi í Húsi í Svínøi hevði handil og var útróðrarmaður, umframt at vera frálíkur frásøgunaður. Hann var føddur 5. juni 1885, og doyði 30. desember 1967

vit ringast fyrri, nú innaftur skuldi farast.

Bátsskipanin var henda: Johannes Andreassen í Ovasta húsi, Sivar Poulsen og beiggi hansara Poul Johannes Poulsen úr Yvirstovu, Símon Jacobsen og síðani vit brøðurnir Poul Hans Michael Justinussen, Oliver Justinussen, og eg sjálvur. Heim okkara var Uppi í Húsi.

Tað var okkum øllum greitt, tá ið seglið skuldi setast, at hetta kom at vera ein vandaferð, um tað eydnaðist okkum at skera inn fyrri broddin. Tað vil siga at koma inn um, aðrenn broddurin kemur, so at neyðugt verður at leggja á broddin.

Her var eingin tíð út at geva. Jóhannes í Ovasta Húsi fór til røðurs, og seglið varð sett. Sivar sat í lærbordi á rúmbekki og skuldi oysa, Poul Johannes sat í luborð á lærbekki, Símon sat í luborð á rúmbekki, Poul Hans Michael sat í luborð á bógbekki, og Oliver sat í luborð á toftubekki. Hann sat við dragið, sum gekk inn undir bógbekki, og eg sat í lærbordi á toftubekki hattleysur og helt hendurnar inn í seglið í honkina, sum eg skuldi toga í, um segl skuldi lækkaast.

Sivar mælti til at repa seglið, men einki varð svar-

að til hetta. Eina løtu eftir at seglið var sett, og báturin hevði fingið ferð, kom ælið norður eftir havinun og á bátin. Tá tognaðu spennini so nógv, at seglið mátti leggjast, og tá ið ælið kom á okkum, var vindurin helvina meir, enn hann hevði verið, stormur at kalla. So nógv vóru spennini tognad, at tey máttu spennast heilt av nýggjum, og so varð seglið aftur sett.

Aðrenn vit komu inn í móti broddinum á Fugloyarfirði, sum okkum ikki eydnaðist at skera inn fyrri, róptu ein av bátsskipanini, at ein tátur í blokkinum, sum dragið gekk ígjøgnum, brast, og tað gekk meiri sjógvur á bátin tá í løtuni, enn oysast kundi út um aftur.

Sivar bóndi, sum var í rúminum, segði seinni fyrri mongum manni, at so nógv stóð á bátinum undir hesari sigling, at stundum stóð sprænurin upp millum súðirnar í rúminum á hesum vælbygda báti. Og sjálvur sá eg, at so nógv gav báturin seg, at stundum var snældan minst ein tumma niður frá bógbekki. Men siglast mátti, skuldu vit hava vónir um at koma inn um broddin. Frætt havi eg frá øllum monnum, sum við vóru, at

